

Zbornik sudske prakse

Predmet C-348/15

**Stadt Wiener Neustadt
protiv
Niederösterreichische Landesregierung**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Verwaltungsgerichtshof)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Procjena učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš – Direktiva 85/337/EEZ – Direktiva 2011/92/EU – Područje primjene – Pojam „specifični nacionalni zakonodavni akt“ – Nepostojanje procjene učinaka na okoliš – Konačno odobrenje – Načelo suradnje – Članak 4. UEU-a”

Sažetak – Presuda Suda (prvo vijeće) od 17. studenoga 2016.

1. *Okoliš – Procjena učinaka određenih projekata na okoliš – Direktiva 85/337 – Područje primjene – Projekt donesen nacionalnim zakonodavnim aktom – Isključenost – Prepostavke – Ocjena nacionalnog suda*

(Direktiva Vijeća 85/337, kako je izmijenjena Direktivom 97/11, čl. 1. st. 2. i 5.)

2. *Okoliš – Procjena učinaka određenih projekata na okoliš – Direktiva 85/337 – Nacionalni propis kojim se učinci a posteriori dozvole za legalizaciju izjednačavaju s učincima građevinske dozvole dodijeljene prije izvršenja radova – Nedopuštenost*

(Direktiva Vijeća 85/337, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 97/11, čl. 2. st. 1.)

3. *Pravo Europske unije – Izravan učinak – Nacionalna postupovna pravila – Uvjeti primjene – Poštovanje načela ekvivalentnosti i djelotvornosti – Nepostojanje u pravu Unije pravila o rokovima za podnošenje tužbe protiv odobrenja donesenih protivno obvezi prethodne procjene učinaka na okoliš – Propisivanje od strane države članice razumnog roka za podnošenje tužbe – Dopuštenost*

(Direktiva Vijeća 85/337, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 97/11, čl. 2. st. 1.)

4. *Okoliš – Procjena učinaka određenih projekata na okoliš – Direktiva 85/337 – Područje primjene – Projekt usvojen na temelju odluke donesene protivno obvezi procjene njegovih učinaka na okoliš, ali za koji je ipak utvrđeno da je u skladu s nacionalnim pravom – Uključenost – Nacionalni propis kojim se predviđa a posteriori zakonsko rješenje odluke o odobrenju – Nedopuštenost*

(Direktiva Vijeća 85/337, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 97/11, čl. 1. st. 5.)

5. Okoliš – Procjena učinaka određenih projekata na okoliš – Direktiva 85/337 – Obveza nadležnih tijela da izvrše procjenu prije odobrenja – Propuštanje procjene – Obveza tijela da nadoknade to propuštanje – Doseg – Nacionalni propis kojim se spriječava podnošenje tužbe za naknadu štete unatoč tomu što nije protekao rok propisan nacionalnim pravom – Nedopuštenost

(čl. 4. st. 3. UEU-a; Direktiva Vijeća 85/337, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 97/11, čl. 2. st. 1.)

1. Članak 1. stavak 5. Direktive 85/337 o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kako je izmijenjena Direktivom 97/11, isključenje projekta iz područja primjene te direktive podvrgava dvama uvjetima. Na prvoj mjestu, projekt mora biti detaljno donesen specifičnim zakonodavnim aktom. Prema drugom, ciljevi te direktive, uključujući i cilj dostavljanja informacija, moraju biti postignuti zakonodavnim postupkom.

Prvi uvjet podrazumijeva da zakonodavni akt ima ista obilježja kao i odobrenje u smislu članka 1. stavka 2. Direktive 85/337. On, među ostalim, mora omogućiti nositelju projekta pravo njegova ostvarenja i mora sadržavati, poput odobrenja, sve elemente projekta koji su relevantni za procjenu učinaka na okoliš, nakon što ih je zakonodavac uzeo u obzir. Tako zakonodavnim aktom mora biti potvrđeno da su ciljevi Direktive 85/337 postignuti u odnosu na dotični projekt. To nije slučaj ako akt ne sadržava elemente nužne za procjenu učinaka odobrenja tog projekta na okoliš.

Drugi uvjet podrazumijeva da se ciljevi Direktive 85/337 postignu zakonodavnim postupkom. Iz toga proizlazi da zakonodavac u trenutku donošenja projekta mora raspolagati dostašnim informacijama. U tom pogledu, informacije koje treba dostaviti nositelj projekta moraju u najmanju ruku sadržavati opis projekta zajedno s informacijama u vezi s njegovom lokacijom, koncepcijom i njegovim dimenzijama, opis mjera koje se namjeravaju poduzeti radi izbjegavanja i smanjenja značajnih negativnih učinaka i, po mogućnosti, njihova uklanjanja te podatke nužne za identificiranje i procjenu glavnih učinaka koje bi projekt mogao imati na okoliš.

Nacionalni sud treba utvrditi jesu li ti uvjeti ispunjeni, uzimajući u obzir i sadržaj donesenog zakonodavnog akta i cjelokupan zakonodavni postupak koji je prethodio njegovu donošenju, a osobito pripremne akte i parlamentarne rasprave.

(t. 26. do 31.)

2. Vidjeti tekst odluke.

(t. 36. do 37.)

3. Vidjeti tekst odluke.

(t. 40. do 42.)

4. Članak 1. stavak 5. Direktive Vijeća 85/337 o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 97/11 treba tumačiti na način da iz područja primjene te direktive ne isključuje projekt na koji se odnosi zakonska odredba, na temelju koje projekt koji je bio predmet odluke kojom je povrijedena obveza procjene njegovih učinaka na okoliš, u odnosu na koju je istekao rok za podnošenje tužbe za poništenje, valja smatrati zakonsko odobrenim. Pravu Unije protivi se takva zakonska odredba u mjeri kojom je njome propisano da se prethodna procjena učinaka na okoliš treba smatrati obavljenom u odnosu na taj projekt.

Nije sukladna toj direktivi nacionalna odredba iz koje proizlazi da se projekti čije se odobrenje više ne može izravno pobijati, zbog proteka roka za pobijanje propisanog nacionalnim zakonodavstvom, jednostavno smatraju zakonski odobrenima u odnosu na obvezu procjene učinaka na okoliš. U tom

pogledu, Direktivi 85/337 protivi se već samoj po sebi takva odredba, već i zbog toga što je pravni učinak potonje oslobađanje nadležnih tijela obveze uzimanja u obzir činjenice da je projekt u smislu te direktive proveden a da nisu procijenjeni njegovi učinci na okoliš i obveze osiguranja da se takva procjena obavi, ako radovi ili fizičke intervencije u vezi s tim projektom zahtijevaju naknadno odobrenje.

(t. 43., 44., 49. i izreka)

5. Države članice dužne su popraviti svaku štetu prouzročenu propuštanjem procjene učinaka na okoliš. U tu svrhu, nadležna nacionalna tijela moraju poduzeti sve opće ili posebne mјere kako bi popravila takvo propuštanje.

U tom pogledu valja pojasniti da, iako su uvjeti za takvu tužbu za naknadu štete, a osobito oni koji se odnose na pitanje treba li svaku nezakonitost smatrati skrivljenom i oni koji se odnose na uspostavljanje uzročne veze, u nedostatku odredbi prava Unije, propisani nacionalnim pravom te iako podnošenje takve tužbe, kao što to proizlazi iz ustaljene sudske prakse Suda, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti, može biti ograničeno određenim rokom, ta se tužba ipak mora moći podnijeti sukladno razumnim uvjetima na temelju načela djelotvornosti. Iz prethodno navedenog proizlazi da, ako nacionalna odredba po isteku propisanog roka sprečava podnošenje bilo kakve tužbe za naknadu štete zbog povrede obveze procjene učinaka na okoliš iz članka 2. stavka 1. Direktive 85/337 o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kako je izmijenjena Direktivom 97/11, iako rok kojim je u nacionalnom pravu ograničeno podnošenje tužbe za naknadu štete još nije protekao, ona bi i zbog toga bila nespojiva s pravom Unije.

(t. 45. do 48.)